ANYXLIII—BATALLADA 2249 BARCELONA 15 DE JUNY DE 1912

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

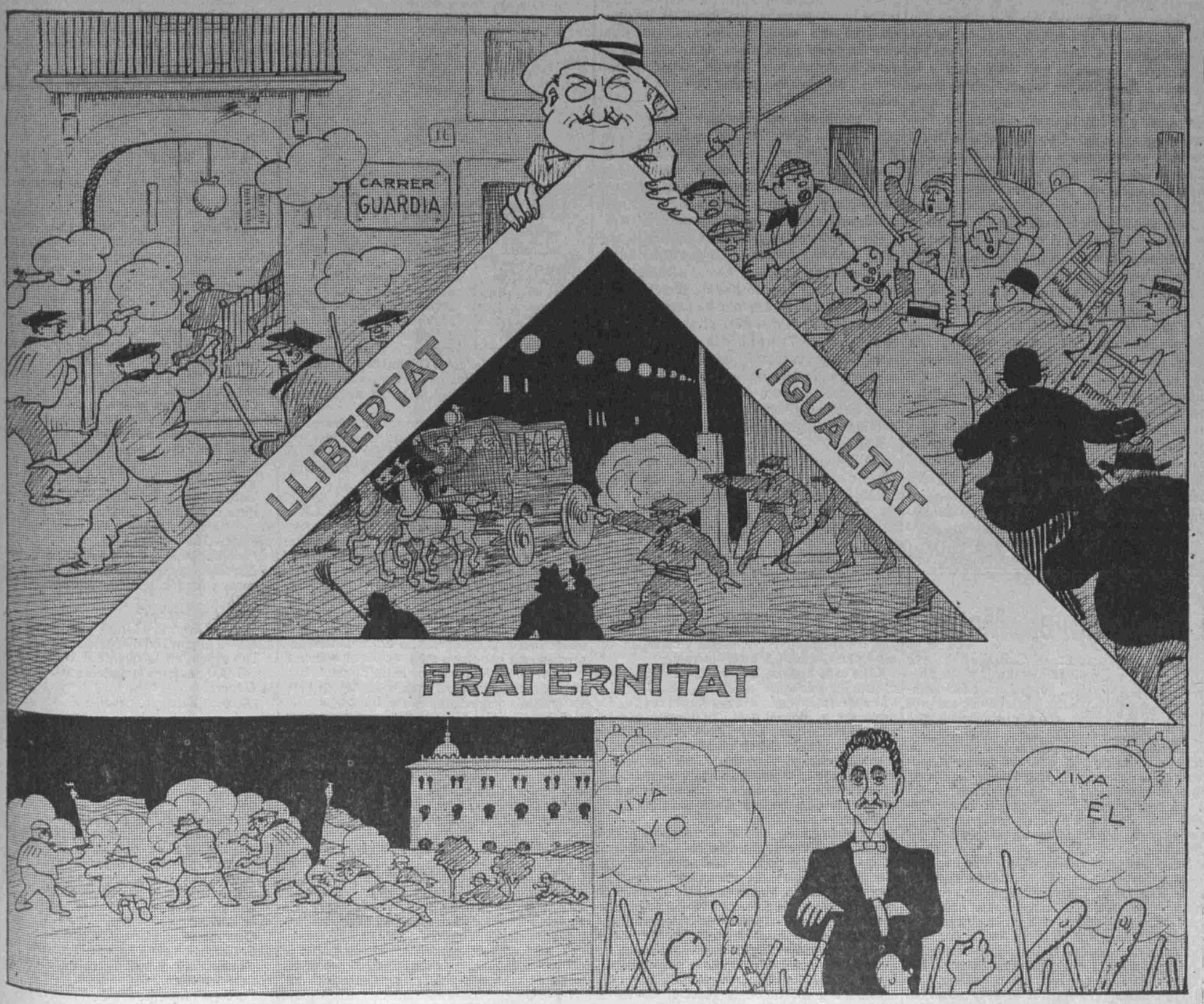
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

¡Visca la llibertat!...

«Barcelona, archivo de la descortesía, albergue de los jóvenes bárbaros, patria de la intolerancia...»

(Imitació del *Quijote*, inspirada y dirigida per don Alejandro Lerroux.)

La Congregació radical de l'Index

E de comensar aquest article endressant una felicitació complida an el meu ilustre amic Melquiades Alvarez, pel discurs que, en realitat, va fer el passat diumenge en el teatre del Bosc.

¿Qui diu que no va poder ferlo? ¡Inexacte, inexacte! Y aquet discurs tingué tota l'eloqüencia y tota l'eficacia dels grans silencis; y deia aixís el silenci del gran orador:

«¿Sentiu? Aquest escandol es l'executoria més ferma de la nostra raò. Els qui tracten d'impedir que parli, ho fan perquè temen la nostra *raó*. Y es que ells no són homes de raó, sinó de fanatisme, com totes les iglesies. Posen a l'Index, com una Congregació, les meves paraules. Prohibeixen de fet el meu discurs, com un bisbe prohibeix les obres que no pot combatre victoriosament y té por de que li arrebatin el poble. Jo he vingut a Barcelona pera exposar els principis d'una orientació política, y no pera obrir una botiga nova; però'ls que tenen una botiga, en comptes d'un partit, temen la meva competencia.

»Ciutadans: aquesta jornada es el coronament d'un sistema vergonyós de coaccions y matonismes. Però'ls que ara criden canten la nostra victoria, perquè senten que se'ls acaba l'imperi sobre la gran ciutat republicana.»

***

Contra en Melquiades Alvarez, l'home que s'ha alsat avui a una tribuna catalana, sabent que tot Catalunya, terra de llibertat, es una tribuna oferta a la paraula y un camp ofert a la sembra de l'idea, no hi havia la pobre excusa d'un passat agravi, com volgué aduirse contra l'Azcárate y en Pau Iglesias, aleshores de l'escena vergonyosa del «Circo Barcelonés». Ben al contrari, en Melquiades Alvarez era l'unic capdill de la Conjunció que sempre havien aparentment respectat els pseudo-republicans. Aleshores de l'escandol del Circ deien els radicals: «Si els conjuncionistes haguessin enviat a Barcelona en Melquiades Alvarez, en comptes de l'Azcárate y l'Iglesias, res hauria passat».—El desmentiment es, avui, clarissim...

Però, a la vora de la nostra protesta, bé cal que treguem les conseqüencies de tal jornada. Y la primera conseqüencia es que'ls radicals són el sustentacle més fort del règim, ja que tenen per missió la feina negativa de neutralisar totes les forses temibles pera'ls governs dinastics; ahir operaren contra'ls autonomistes de Catalunya, ab aquella excusa de l'unitat patria, que va poder esgrimirse en 1909, pera ofegar la mateixa idea revolucionaria; després batallaren contra la Solidaritat, apoiant la llei de jurisdiccions, que ha servit tantes vegades pera ofegar la llibertat periodística; y avui, en fi, l'emprenen contra'l nucli del partit reformista, que no pot donar pabul a l'acusació de clerical ni de sospitós pera Espanya. De manera que aqueix lerrouxisme, en qui un dia tota l'opinió no catalana va veure un defensiu contra les reivindicacions de Catalunya, se torna avui un destorb pera l'exit de les propies tendencies republicanes; y ja no som sols els catalans qui sofrim l'agressió de tals enemics, sinó que ella s'extén an els homes eminents dels partits d'esquerra espanyola, com si els radicals temessin el prestigi d'un altre capdill, vingut de la política central a disputar an en Lerroux el seu antic capdillatge...

Y aquesta gelosia, aquest odi mal amagat, me fan creure precisament en l'exit del nou partit reformista, y jo, que no'n formo part doctrinalment, declaro una volta més que devem alegrarnos d'aqueix exit. ¿Per què? Perquè es la primera vegada que's forma, dins les fileres republicanes, una agrupació no fonamentada exclusivament en negacions teòriques del règim o en exposicions sistèmatiques d'un dret politic, sinó en la capacitació plena pera'l govern, en l'habilitació immediata pera l'exercici del poder. Els que veiem en la república la clau de l'evolució espanyola, avui tancada, comprenem que la primera concreció, la primera forma d'aqueixa república, pera esser viable, té d'esser moderada, tranzitoria, gradual, *conservadora de la república mateixa;* y veiem en les persones de l'Azcárate y en Melquiades Alvarez els unics possibles candidats a la primera governació del nou règim. Tenim el nostre programa mediat, ideal, final, *ultim;* però tenim també un programa medial, immediat, progressiu, graó pera escalar les més completes y encara llunyanes concepcions doctrinals. Es en aquet sentit que tots, fins jo mateix, podem dirnos, ab en Melquiades Alvarez, *reformistes*.

Y, entenemho bé, reformistes en el sentit general de la democratisació espanyola, y reformistes també en el sentit particular de l'autonomia catalana, ja que aquesta autonomia no vindrà de cop, revolucionariament, sinó per educativa y paulatina progressió, y en Melquiades Alvarez ha promès clarament iniciarla.

Per això es més significativa aqueixa barreja de *boycott* y *sabotage* ab que'ls lerrouxistes han acullit la paraula d'en Melquiades Alvarez, oferintli l'ocasió d'una indirecta y implícita victoria. En Lerroux va prometre que, si la República s'implantés, ell acataria en silenci el govern d'altres homes, y vetaquí que, quan l'home governamental de la república se presenta a la ciutat ont en Lerroux té pera la seva paraula un eco d'adhesions, aqueix eco se torna descortès acallament pera la paraula de l'hoste insigne, acudit a parlar per la República...

¿Qui, doncs, ells o nosaltres, hem atentat a l'idea d'unió republicana? ¿Qui, doncs, ells o nosaltres, hem fet obra de monarquisme?

GABRIEL ALOMAR

Que pugi en Maura

EGUEIX en Canalejas la seva política resoltament antilliberal y, lo que es més vergonyós, no per conviccions propies, sinó per imposicions agenes.

La qüestió dels suplicatoris ha sigut l'inri posat al front del govern *democratic*. La reforma del Reglament, tan covardament consentida per les oposicions, ha fet possible el dolorós espectacle de veure desapareixer la immunitat parlamentaria, posant als diputats que fassin nosa a mercès dels governants desaprensius.

Sembla talment que hagi sofert tothom una lassitut d'esperit y de nervis, anuladora de tota mena d'energies. Els ministerials, malgrat el *motiu* de lliberals que pomposament ostenten, votaven, com docils anyells y fins ab certa satisfacció, tots els suplicatoris que la comissió dictaminava concedir. Les oposions combatien sense gallardia y sometentse mansament. Els conservadors se redressaven triomfants y en Maura contemplava satisfet la seva obra. No valia la pena de commoure a tot Europa pera que sortís en Maura del govern, si havia de seguir fruint les seves ventatges y carregant totes les responsabilitats als lliberals.

Com cada vegada que ha comès un atentat contra les públiques llibertats, en Canalejas s'ha apressat després a llensarse pel camí de les promeses y, donant gust a la llengua, anuncia la presentació d'una Llei d'associacions y d'una colla més de reformes democràtiques. Avesats a la xerrameca de l'irresolut Canalejas, nosaltres tenim ja la seguretat de que, com sempre, tot serà aixarop de boca y que en el camí de les llibertats no passarà d'allà ont li plagui an en Maura.

Per això, convensuts de que realment es don Antoni qui governa, preferim que sigui ell també qui dongui la cara, y demanem que pugi. Creiem una tartarinada amenassar ab revoltes impossibles si en Maura es cridat al poder. Si a l'evitar la pujada dels conservadors afermessim la vida d'una situació veritablement lliberal, forem els primers en aconsellar y en practicar una acció enèrgica pera la defensa de quins fessin acció democràtica; però pera defensar a un Canalejas, burlador de llibertats y servidor a gratcient de la reacció, no val la pena de jugarse cinc minuts de tranquilitat.

Si hem de seguir governats en sentit reaccionari, que pugi d'una vegada en Maura, y davant d'un enemic franc sabrem a què atenirnos.

Y el poble sabrà millor lo que ha de fer.

JEPH DE JESPUS

La marxa dels automobils

La comissió encarregada
d'entendre y dictaminar
sobre la llei protectora
dels infelissos vianants
que no tenen automobil,
ni es facil que'n tinguin mai
—perquè de dons Alejandros
no'n crien tots els corrals,—
ab una informació pública
va inaugurâ els seus treballs;
y es cosa encoratjadora
que, entremitg dels disbarats
y les grosses tonteries
d'alguns senyors informants,
hi hagin hagut vèus sensates
que com un llibre han parlat.
Una d'elles, sàbia y justa,
va aixecarse proposant
que'l mateix que's fa ab les armes
y altres eines criminals,
dels autos que delinquissin
se'n incautés el jutjat.
¿No es una santa paraula?
¿No es un remei exemplar
lo que's proposa ab ingenua
senzillesa y claretat?
¿No es lo millor perquè marxin
els automobils al pas
y quedi reduit el nombre
dels misers atropellats?
Doncs ja veuran com no sura;
tinguin la seguretat
de que, si el cas se votava
per plebiscit popular,
a favor sols votariem
els infelissos vianants...
y els constructors d'automobils,
els unics interessats.

ABEL ORTIGA

Un submarí a fons

N vent d'adversitat sembla passar temps hà per damunt de Fransa. Fresc encara el recort de la catàstrofe del acorassat *Liberté*, volat a Tolón a darrers del passat Setembre a conseqüencia d'una explossió que ocasionà més de 500 víctimes, la perdua del submarí *Vendémiaire* ve a posar un'altra nota tràgica en l'historia naval de la nació veina.

El *Vendémiaire* era un magnific submarí de unes quatrecentes tonelades. Comandat pel lloctinent Prioul, en el moment del sinistre albergava, entre oficials, tecnics y tripulants, vinticinc homes.

¿Còm va produirse la catàstrofe?

Feia alguns dies que, entre Brest y Cherburg, verificava l'esquadra una serie de maniobres, en les quals una divisió de submarins hi desempenyava paper principalissim. Era el dissabte al matí. Degut, sens dubte, a un moviment equivocat o a un error en el calcul de distancies, el *Vendémiaire*, en una de les seves evolucions, volgué sortir a la superficie y al ferho, tingué la mala sòrt de topar ab la massa immensa del acorassat *Saint-Louis*, que precisament navegava en direcció al submarí.

Va ser cosa de pocs moments. El petit barco, obert pel mitg per l'embestida del gegant, va anarse'n immediatament a fons; sobre les aigües remogudes aparegueren unes grans bombolles, y després... res. El *Vendémiaire*, ab 53 metres d'aigua al seu damunt, es avui la tomba dels seus infortunats tripulants. Ni l'esperansa queda d'arrancar els cadavres d'aquelles profunditats aont no es possible que hi arribin els bussos, l'acció dels quals no passa, com es sabut, dels 30 metres.

***

Ab aquet són ja quatre els submarins francesos que figuren en la llista negra: el *Lutin*, el *Fardafet*, el *Pluviose* y el *Vendémiaire*. En aquestes quatre catàstrofes, mai ni un sol tripulant ha quedat ab vida.

Y aquí surgeix, pavorosa, una pregunta: Si en temps de pau, en hores d'estudi, amos els mariners del temps y del mar y lliures del natural temor que inspira l'enemic, ocorreix això, ¿què deurà succeir el dia que esclati una guerra y aquets elements de destrucció, rezelosos y desorientats, comensin formalment a prestar *servei?*...

Les viudes y els orfes tenen la paraula.

Lo que don Melquiades Alvarez, per culpa dels lerrouxistes, no pogué dir el diumenge en el teatre del Bosc de Barcelona, va dirho el dilluns a Reus en el teatre del Circo. Tot va reduirse, doncs, a un dia de retras y a un cambi de teatre.

Això ensenyarà als subdits del *amigo del pueblo* que no es pas xiulant y armant escandol com se combaten les idees, sinó escoltant al que les entrega al judici dels homes y contestantles y rebatentles en el lloc y en la forma que aquestes coses deuen ferse.

¿Què varen conseguir, en resum, els esvalotadors del diumenge?

Dos resultats, ben diferents, per cert, dels que ells esperaven.

Primer: Donar a compendre a la gent que a don Alejandro li fa por el reformisme. Y

Segon: Conseguir que don Melquiades alcansés a Reus un exit que, sense la salvatjada del teatre del Bosc, tal vegada no hauria sigut tan sorollós.

***

No'ns es possible donar ni tan sols un extracte del discurs del senyor Alvarez. Parlament tot substancia, pera compendre el seu alcans hi ha que llegirlo de cap a peus sense perdre ni una linia.

Solament direm que l'orador asturià, que realment ha enraonat ab bastanta franquesa, ha demostrat estar resolt a recullir, si no íntegra, tot lo que pugui de l'herencia del inoblidable don Nicolau Salmerón.

Això diu, en breus paraules, lo que ha sigut el discurs de Reus y dona el to del comensament d'aquesta campanya.

Ab molt bon acort, l'Unió F. N. R., per boca del seu Consell, ha dit quina serà la seva actitut davant del projecte de Mancomunitats presentat pel Govern al Parlament.

Després de fer constar que les afirmacions nacionalistes y federals que l'Unió té consignades en el seu programa, y que aquesta manté, no venen contingudes en el projecte, el Consell declara que, «salvada l'integritat de la seva doctrina política, l'Unió F. N. R. està disposada a treballar perquè'l projecte de Mancomunitat formulat per les Diputacions Catalanes s'incorpori, ab les millores en sentit autonomic y democratic que siguin possibles, al projecte del Govern, encarregant als representants en Corts que dediquin a dita necessaria millora tot el seu inteligent esfors».

Obeint an aquet proposit y pera intervenir desde un principi en tots els treballs, el diumenge va marxar a Madrid el diputat per Barcelona, don Pere Corominas.

Una mostra de l'administració espanyola.

Pera construir un modest camí veinal a la provincia de Tarragona, s'havia fet un pressupost de 4.700 pessetes.

Però heusaquí que al portarse a la *Gaceta* la disposició corresponent, el caixista va corre la coma y en lloc de 4.700 pessetes va posar 47.000.

Y ¿què ha succeit?

Que la Direcció d'Obres públiques, sense fixarse en el garrafal disbarat comès, ha enviat a Tarragona, no la quantitat consignada, sinó les 47.000 pessetes inventades pel caixista de la *Gaceta*.

¡Això es Espanya, cavallers!

Un país tant de la broma,
tan alegre y tan distret
que lo que'l Govern ha fet
ho desfà una simple coma.

En Pero Grullo no ha mort.

El País, comentant el repugnant escandol del teatre del Bosc, opina que si's formés un partit unic, ab un sol programa y un sol jefe, no's donarien espectacles com el que Barcelona va presenciar el passat diumenge.

Es clar!... Sobre tot si el *sol* jefe fos el senyor Lerroux.

Com també es clar que si al món no hi hagués lladres no seria necessari construir panys, ni, si no existís el mal de caixal, servirien de res els dentistes...

Però ¿vol fer el favor de dirnos el diari ma-

drileny còm han d'arreglàrseles els republicans espanyols pera realisar el miracle del partit unic?

Va d'assamblees.

El 22 d'aquet mes, dia de la Festa del Programa, en el Centre del carrer del Horno de la Mata, de Madrid, se reunirà l'Assamblea dels republicans federals espanyols, convocada pel Consell del partit federal, constituit avui pels senyors López Parra, Blasco Grajales y Flórez.

Y pera'l dia 4 del propvinent Agost està també senyalada la reunió a Barcelona de l'Assamblea General de l'Unió F. N. R., a la qual, segons acort del Consell que presideix don Pere Corominas, se procurarà hi assisteixin el major número possible de representants de tot Catalunya.

Falta encara, entre altres detalls, designar el lloc ont deurà celebrarse aquesta Assamblea, que, com facilment pot compendre's tenint en compte l'actual situació del partit, revestirà excepcional importancia.

Fan correr que don Lacandro ha fet una frase de les seves.

«En los ejércitos políticos—diu que ha dit,—los soldados son una cosa insignificante».

Creiem molt possible que l'ex-emperador s'hagi expressat de tal manera.

Com creiem possible que demà, en vigilies d'eleccions, pensi y parli d'un modo totalment oposat.

Els que s'embarquen.

La quitxalla lerrouxista prepara una excursió marítima cap a Valencia.

¡Temeraris, més que temeraris!

Quines ganes d'anar a buscar mala mar en aigües del Mediterrani...

¿Encara no teniu prous temporals y prous trangols a dintre casa vostra?

El cèlebre abad Dubois solicitava, feia temps, per mediació del regent de Fransa, el capell cardenalici.

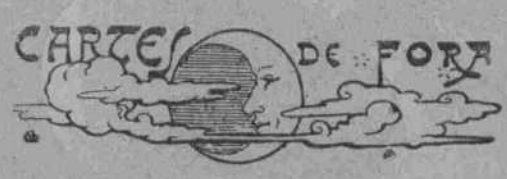
Un dia el regent va dirli, treientse'l del davant:

—Senyor abad: procuri abans tenir un bon cap, que, després, ja pensarem ab un bon barret.

A un de tants

Vina'm aquí, poca latxa,
cap de trons, mal ciutadà,
professional del escandol,
bullanguero, intolerant;
tu, que vas allà ont no't criden,
ab el plan deliberat
de desbaratar les festes
dels que no són del teu bras;
tu, que't creus home del sigle
y't complaus en parodiar
els procediments selvatges
dels més odiosos tirans;
tu, que't titules demòcrata
y ab tot lo que dius y fas
poses a la democracia
a les potes dels cavalls;
tu, republicà de pèga,
tu, liberal de secà,
acosta't aquí y responme
si de ferho't sents capas:
¿tu ets aquell etern cridaire
que va pel món predicant
que s'han de rompre els vells motllos
del organisme social?
¿Tu ets aquell que nit y dia
ens aixorda ab els seus clams
demanant noves reformes,
nous drets, noves llibertats,
y la llibertat que't donen
te serveix per trepitjar
la dels que com tu no pensen,
y el dret, en la teva mà,
se converteix en estaca
ab la qual bades el cap
al primer que té el civisme
de dirte qu'ets un bastaix
y que malaguanyat l'aire
que temps hà estas respirant?
Perdona'm si aixís te parlo,
però jo t'haig de ser franc.
Dat l'estat en que tu't trobes
y vist el pèssim treball
que han realisat els «artistes»
que fins ara s'han cuidat
de modelar la teva ànima,
es ridicul lo que fas
de demanar a crits grans coses
que, en efecte, 't venen grans.
¿Què'n treu de tenî una flauta
el qui no la sab tocar?
Pel qui es cego, les ulleres
¿tenen cap utilitat?
Deixa't, doncs, de ximpleries
y anant desseguida al gra
fes de modo d'agenciarte
lo que més t'està mancant.
Res de reclamar reformes
polítiques y socials;
res de castells filosofics
que costen d'edificar.
¡La transformació econòmica!
¡L'armonia universal!
¡El marxisme! ¡El comunisme!
¡Els nous evangelis!... ¡Cà!
Lo que a tu més te fa falta
¿sabs què es? Una *Urbanitat*.

C. GUKÀ

Banyoles, 4 de Juny.

El nostre Ajuntament ja no sab còm ferho pera que hi hagi forses quartos en la caixa comunal. Ara les ha empreses contra'ls pobres gossos, imposant als seus amos una contribució de dèu rals per cap.

Sembla extrany que un Ajuntament de tant de pesquis, com ara hi ha en aquet poble, no vegi el medi de fer un bon grapat de pessetes, imposant no més que cinc centims per bitllet, als *negritos* del monastir, en les rifes que cada any celebren el dia que'n diuen de *besamanos*.

Entre això y alguna altra coseta, potser s'aniria afluixant la corda d'aquell gos que, lligat com està, no lladra prou dintre la Casa de la Vila.

Badalona, 8 de Juny.

Es tan migrada la vida política d'aquesta industriosa ciutat, desde que tenim el govern municipal en mans de quatre clericals, rebuig dels circols catolics, que's fa impossible donar a la publicitat res que s'ho mereixi.

Per culpa de les divisions dels elements democratics, habilment explotades pels clericals dretistes, lograren, darrerament, tenir aquets una majoria de dos vots en el Consistori, y, governant els clericals y els carlins, es inutil dir que cap de les millores, que són d'imprescindible necessitat pera l'obrer, se portarà a terme. Ni higiene pública, ni millores urbanes, ni creació d'establiments de cultura, ni escoles tècniques, ni mides protectores pera la vida de la classe obrera, ni llibertat, ni tolerancia a les conviccions agenes; res d'això podrem fruir, mentres governin els cinics y desaprensius representants del clericalisme local, malgrat les fortes embestides que les minories republicanes els donen en quasi totes les sessions. Sense anar més lluny, ara mateix, ab motiu del Corpus, han donat una proba més del seu esperit intolerant y clerical, acordant anar, en caracter oficial y en representació de Badalona, a la professó, derrotxant els cabals del poble en gastos de bandes de música, luncs, etz.; ells que, encara no fa un mes, regatejaven uns cinquanta duros pera subvenció a una escola nocturna de noies, demanada insistentment per les minories.

Per cert que, segons m'han informat, a la professó política del Corpus—que com a tal resultà un complert fracas—hi anaren els regidors muts de la majoria, capitanejats per l'arcalde «Martinet», aquell de la petita Suissa, y el carli Nadal, amo y rabadà, respectivament, del remat municipal, aixís com el cèlebre General dels Somatents, figuranthi també el diputat a Corts, quasi mut, senyor Plaja; tots ells com a figures decoratives, incapassos de cap iniciativa profitosa pera la ciutat. No més serveixen pera això, pera lluir el garbo a la professó, serios y tibats, com si els haguessin retallat d'un rengle.

¡Aixís estem a Badalona! Podrem no tenir res de lo que'ns fa falta; podrem viure una vida miserable, de privacions y d'incultura, sense ni ombra d'higiene pública, vida de poble embrutit y pobre; però al menys tenim assegurada la gloria del cel, comptant ab les pràctiques d'aquets quatre clericals que, ab sa conducta solapada, intolerant, baixa, rastrera y cínica, acabaran per fer unir y aixecar en contra d'ells tot el poble lliberal y democratic, a no esser que's perdin fins les més elementals nocions de dever civic y el valor de les nostres conviccions republicanes y progressives.

Torre de Claramunt, 8 de Juny.

No fa molts dies que la jupa negra d'aquet poble notificà, desde'l seu perol, que suprimia l'orquesta que cada any anava a la professó del Corpus, y que, a cambi dels musics, havía aparellat un bell floret d'*hicas* de Maria.

Però ¡revatualisto! varen cantar tan *bé*, que'l nostre xupa-llanties deu esser molt flac de nota, quan no comprèn el paper ridicol que feia fer an aquelles pobres noies.

Lo millor que pot fer el nostre mossèn es llicenciarles.

Són masses caderneres pera un sol verdum.

Monistrol de Montserrat, 10 de Juny.

Si la penúltima carta va deixar sense esma als nostres lerrouxeros, l'última els va deixar més freds que un gelat de xufla.

S'exclamen perquè els reaccionaris sense careta els ataquen y nosaltres ens ho contemplem com si desde'l llit sentissim ploure, y's queixen de que'ls combatem, mentres que als reaccionaris els deixem tranquils. ¿Y això troben extrany? Quan ens tenien al seu costat varen procurar eliminarnos perquè anavem massa dret al gra de la cosa, y com que això destorbava les seves combinacions y negocis, es natural que ara en toquin les conseqüencies. Per això, ara, nosaltres els diem: «Peleu aquest ou». Perquè, ¿qui defensa a una gent tan desagraída y inconseqüent, que critica lo millor de la prempsa avensada?

Encara que alguns d'ells tirin trossos de capellà a l'olla de l'escudella, negociegen ab medalletes, rosaris, escapularis, postals, cintes y altres falornies de la purria embrutidora, y aixís que volen fer un estornut se'n van a demanar permís al Rector. Encara que's diguin radicals, lliurepensadors y ateus, se fan batejar, confirmar, casar y enterrar, per l'Iglesia, quan sembla que, segons lo que prediquen desde les taules del cafè, haurien de ferho civilment, y encara més quan molts d'ells estan carregats de moneda y podrien burlarse del qui intentés atrofiàrloshi la conciencia, si es que'n tenen.

Però, ja podeu xiular, si els burros no volen beure.

El veritable compte

A terragada lerrouxista va treballar, diumenge, de valent.

Calia coronar l'obra projectada a les taules del *Café de la Casa del Pueblo*, entre cigalons y fum de caliquenyos, mentres els altres, els *sensats*, s'entretenien pacíficament a la manilla y de l'un a l'altre anaven passantse els grans de blat de moro, tot esperant el *volant* salvador que pensen els treurà d'apuros.

Això de que, pera parlar a Barcelona, prescindís en Melquiades Alvarez de l'aquiescencia d'en Lerroux, no s'ho empassa el bon kabileny. D'aquí que, enardit per l'alcohol de l'*Economato*, y exaltat, ademés, per l'oratoria d'en *Pierre*, decidís a tota costa impedir el miting del «Bosc».

Ab aquella llògica aplastant y aquella energia que, no tractantse dels carlins, caracterisa als lerrouxistes, deia un *joven bárbaro* dels més significats:

—¡Aquí no parla en Melquiades, ni parla Déu!

***

En *Mec*, el *Ros*, el *Pelagats*, l'*Escuradents* y el *Faldilletes*, varen encaminarse diumenge al «Bosc».

Els seguiren uns centenars d'individus, escullits entre lo bò y millor dels casinos de districte.

En Calderón Fonte, en Guerra del Río y en Baluguera, se colocaren al davant d'aquest exèrcit de fanatics y de caps calents. S'hi colocaren en el moment de passar llista. Un cop a l'interior del local cuidaren bé de ferse ab un palco, desde'l qual poder assistir tranquilament a l'espectacle, que suposa veure com el pobre, l'infelís innominat, exposa la pell en empreses incivils.

Al palco no hi arriben tan facilment les trompades, encara que algun cop se dongui el cas del «Circo Barcelonés». Y si compareix la policia, si l'autoritat intenta molestar als que l'ocupen, se fa valdre la representació.

—Regidor...

—Periodista...

—Diputat provincial...—

Al pobre policia no li queda més recurs que abaixar el cap y exclamar, com qui demana perdó:

—*Por Dios, señores, que nos ponen en un compromiso...*—

Y descarregar el mal humor ab els infelissos de la platea.

***

—¡Visca en Nakens!—crida, ara, la jarka, enardida per aquet nou triomf, sense medir l'alcans ni la significació d'aquet crit en honor de qui, per la causa de la República, ha donat la vida y la salut.

—¡Visca en Nakens!—repeteixen uns centenars de vèus, sense compendre que en boca dels amparadors y colaboradors inconscients de totes les immoralitats, de totes les baixeses y concupiscencies, més que un homenatge a un home ilustre, representa aquet crit un sarcasme dels més grossos.

Qui viurà—cridin y baladregin els infelissos tant com vulguin,—qui viurà y riurà de valent a la seva esquena serà en Lerroux, que cobrarà esplèndidament aquet nou servei que an en Canalejas, enemic irreconciliable d'en Melquiades, acaben de prestar els seus.

BLET

Volen... volen... ¡Canaris!

En mitg del mar hi hà unes illes;
quiscuna té els seus amors;
juntes formen una gavia
de canaris cantadors.
A forsa d'anys y de cries,
la familia ha anat creixent,
aixamplant les seves ales
de Llevant fins a Ponent.
Els del Nort estan que trinen
y els del Sur, a bò y millò;
tots plegats troben estreta
l'actual organisació.
Y, refila que refila,
finalment han conseguit
que les seves estridencies
arribessin a Madrid.
Mes ¡ai! qui té d'escoltarlos
y els seus refilets jutjar
es una sorda que a Cuba
les orelles va deixar.
Quan un fill fa la creixensa
els bons pares saben prou
que, si el vestit no té allargos,
se n'hi hà de comprâ un de nou.
El vestit, an els canaris,
com que ja se'l porten ells,
no es precís que se'ls hi dongui;
però sí el seu dret d'aucells.
Doncs, si aquet dret no's té en compte,
el dia menos pensat
ens trobarem que'ls canaris
hauran volat.

VERDUM

REPICS

HA succeit tal com varem preveureho.

Ja tenim als yankis a Cuba.

«No per ficarse ab els assumptes interiors de la República»—¡que han de ficarse ells, pobres angels de Deu!—sinó «per protegir els interessos dels subdits nort-americans», els Estats Units han desembarcat a prop de Guantánamo un contingent de forses d'infanteria de marina.

Aixís se comensa.

Primer, se protegirà els interessos dels nort-americans.

Després, els dels parents dels nort-americans.

A continuació, els dels coneguts dels nort-americans.

Y, aixamplant de mica en mica l'esfera de protecció, s'acabarà protegint els interessos del Govern de Washington, que no pensa en altra cosa que en establirse definitivament en aquella isla, pera poguerla *protegir* ben còmodament y a totes hores.

***

Referintse an aquet fet, la gravetat del qual no es possible desconeixe, diu la prempsa diaria:

El Diluvio:

«Han desembarcado cerca de Guantánamo 450 hombres.»

El *Brusi:*

«150 soldados de infantería de marina han desembarcado cerca de Guantánamo.»

El Noticiero Universal:

«Los yankis desembarcados cerca de Guantánamo son unos 500.»

De manera, que a hores d'ara els Estats Units tenen ja a Cuba 1.100 soldats.

—¿Còm 1.100?...

Sí, senyors. Els 450 del *Diluvio*, els 150 del *Brusi* y els 500 del *Noticiero*.

La comedia de sempre:

Els lerrouxistes han comès una gran barbaritat.

En Lerroux ha protestat de la barbaritat, perquè no podia de menos.

¿Què faran ara els lerrouxistes ab en Lerroux, que té la barra de descalificarlos?

Res... Li lleparan les sabates, com de costum, y tots tan frescos.

Els revisters politics han llensat al vent la nova d'haverse separat de l'Unió Federal el jove y ja conseqüent republicà senyor Companys.

Ja ho hem dit altres vegades. Per aquet camí aviat no'n quedaran de *companys* en la gran familia republicana.

Tots serem ex-companys.

Y menos mal que no passem a esser ex-republicans.

Els regionalistes de Vizcaya celebraran aviat solemnials juntes sota mateix de l'arbre sagrat de Guernica.

Els *regionalistes* d'aquí, en esperit d'imita-

GOVERNANT EL DEMÓCRATA CANALEJAS

La immunitat parlamentaria

Avui la tribuna espanyola es lliure... d'anar a la presó que més li agradi.

ció y pera no esser menos, també pensen celebrar les seves reunions sota d'un arbre.

A l'efecte, en el pati del seu palau de la plassa de la Cucurulla ja hi estan plantant un *madroño*.

L'Aguiló l'altre dia'n va portar un esqueix.

Ha mort el cèlebre pare Vicent, jesuita, de Valencia.

Era un sabi dels de la crosta, però sabi al fi, segons noticies.

Mossèn Palaudaries, que també es valencià, ha sentit molt la perdua y, al comentarla, s'explicava, ahir, de la següent manera:

—¡Es extrany, això!—deia.—Els diaris sempre parlen de la mort dels grans homes y, quan neixen, ningú'n diu una paraula.

Ha sortit *El cor del poble*, setmanari republicà federal.

Sempre dona alegria això de veure que un poble surt ab el cor al mitg del carrer.

Per això ho fem constar y ho celebrem, tot esperant el dia en que, ademés del cor, hi tregui els punys.

El ministre de la Governació ha enviat circulars prohibint la mendicitat en tots els pobles d'Espanya.

Molt bé.

Molt bé, però, es lo que passa en aquet país divertidissim...

Mentres el ministre de la Governació procura que no hi hagin pobres, a Espanya, el ministre d'Hisenda està estudiant la manera de llensar els espanyols a la miseria.

En una sagristia estan parlant de la qüestió social dos *reverendos* molt panxuts.

—Els diables de socialistes, ¿què volen?

—Cambiarho tot; això volen.

—¡Els ximples!... Jo ab una sola cosa cambiada, avui, ja m'acontentaria.

—¿Què?

—Un duro fals que duc a la butxaca.

A LO INSERTAT EN EL NUMERO 2247

1.ª XARADA I.—*Portamonedes.*
2.ª ID. II.—*Filomena.*
3.ª MUDANSA.—*Molta-Solta-Volta.*
4.ª JEROGLIFIC.—*Ases.*

XARADES

I

Una vocal la *primera*,
la *dos* beguda usual,
animal *prima darrera*,
en el Park es el *total*.

S. ODREC

II

No es *primera*, el noi Moisès,
gaire més alt qu'en *total*;
però *tersa* que *dos-tres*,
es tan gran com en Pasqual.

JOAN ANTIC PUQUÍ

ANAGRAMES

I

Quan va esser l'hora de *tot*,
a la noia d'en Pasqual
li va dir un seu nebot:
—Avui, jo te'l vui *total*.

PEP CISTELLÉ

II

Tocant la *tot tot* d'en Gual
els llavis me vaig *total*.

JOAN ROCABERT

JEROGLIFIC

Hore Hori Horo Horu
1.er 2.on 3.er

PEP CISTELLÉ

Davant del monument del cabo Noval

CANALEJAS:—Si an ell, que's va barallar un dia ab uns quants moros, li aixequen un monument, ¿què m'aixecaran a mi, que fa dos anys que'm barallo ab dinou milions de cristians?...

Cavallers: Pep Cistellé: En la primera quartet sola, ja hi han cinc o sis disbarats. No he volgut passar endavant.—Eudald Sala: Els dos primers són els unics aprofitables, y, encara, fent els ulls grossos.—J. E. S.: Rebut y entesos.—Adela y Arseniet de Juneda: El jeroglific es molt mansot.—Joaquim Puig: Regularets, regularets...—Laureà Cardoner: No està mal. S'aprofitarà un dia o altre.—A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: Farem la corresponent tria. Y, si hi và tot, millor pera vostè y pera nosaltres.—J. R. Ll.: Si hi cab, no hi tinc inconvenient.—A. Mont: Es enèrgica y valenta, però ¡ai!, literariament, no s'alsa un pam de terra.—Vint y cinc: No més n'aprofitaré un. Els altres quatre, al cove.—Lo noy-noy de Vilafranca: Entren en cartera, esperant tanda.—E. de B.: Llargueja una mica massa. Procuri esser més breu y més concís en les correspondencies. Si així ho fa, quan seré estampa li donaré un frare.—L. S.: Suprimint algun concepte perillós, no diré que no pugui esser viable.

¡ATENCIÓ!

El vinent dissabte, 22 de Juny,

NÚMERO EXTRAORDINARI

DE

La Campana de Gracia

L'actualitat en serio

L'actualitat en broma

L'actualitat en ninots

8 planes de text y ilustració

10 centims 10

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª